TIPS - Transugulaire Intrahepatische Portosystemische Shunt

Afspraak (nuchter)

Datum: ..... / ..... / ..... Tijdstip: ..... uur

TIPS staat voor Transjugulaire Intrahepatische Portosystemische Shunt. Het is een buisje die wordt geplaatst om het bloedvat aan de ingang van de lever te verbinden met het bloedvat aan de uitgang van de lever.

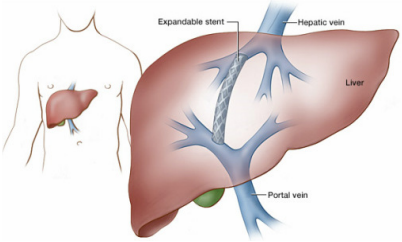

Doel van een TIPS

Een TIPS werd u aangeraden omdat de druk ter hoogte van de poortader aan de ingang van de lever momenteel te hoog is. Een verhoogde druk ter hoogte van de poortader aan de ingang van de lever ontstaat meestal doordat de lever harder is geworden door littekenweefsel. In een ver gevorderd stadium heet dit levercirrose.

Een harde lever met een verhoogde druk ter hoogte van de poortader aan de ingang van de lever zorgt voor complicaties zoals vocht in de buik, bloedingen ter hoogte van spataders in de slokdarm, enz. Als deze complicaties niet onder controle kunnen worden gebracht met medicatie of andere therapieën kan er gekozen worden voor het plaatsen van een TIPS.

Doordat een buisje (TIPS) de poortader aan de ingang van

azdelta
Uw ziekenhuis.

Deze brochure is laatst aangepast op 17/08/2020 0520 5875-NL

de lever verbindt met de ader aan de uitgang van de lever, verlaagt de druk opnieuw ter hoogte van de poortader aan de ingang van de lever. Hierdoor zouden de complicaties van de te hoge druk aan de poortader aan de ingang van de lever opnieuw verbeteren of zelfs verdwijnen.

Voorbereiding

- Vooraleer een TIPS kan plaatsvinden, moet er gekeken worden naar uw **hartfunctie.** Daarvoor zal een echografie gebeuren van het hart. Dit is nodig omdat er opnieuw meer bloed zal stromen naar het hart nadat een TIPS werd geplaatst. We moeten er zeker van zijn dat uw hart nog in goede conditie verkeert zodat uw hart dit bloed ook kan verwerken.
- Vaak is er ook een scan nodig van uw lever om onder andere nieuwe bloedvaatjes in de buik in beeld te brengen die er gekomen zijn doordat uw poortader aan de ingang van uw lever lange tijd onder hoge druk heeft gestaan.
- Soms is het nodig om een inschatting te maken van de mate waarin verwardheid kan voorkomen na het plaatsen van een TIPS (zie complicaties). Daarvoor wordt u dan doorverwezen naar een neuroloog.
- U moet uw uitdrukkelijke toestemming geven voor de ingreep en het krijgen van verdoving in het ‘patiëntenboekje’ dat u krijgt van uw arts.
- Voor deze ingreep is het noodzakelijk dat u **nuchter** blijft. Dit betekent dat u 4 uur voor het plaatsen van een TIPS niet meer mag eten, drinken of roken.

Thuismedicatie

Breng uw thuismedicatie zeker mee naar de raadpleging vooraf. Bepaalde medicatie moet worden gestopt vooraleer een TIPS geplaatst kan worden.
Bv. bij bloedverdunning zoals aspirine, asaflow, clopidogrel, enz. moet 5 tot 7 dagen gestopt worden voor de ingreep.

Verloop ingreep

Het plaatsen van een TIPS gebeurt onder **algemene verdoving** en wordt uitgevoerd door de interventionele radioloog op de afdeling radiologie.

Tijdens de procedure wordt een toegangsweg gemaakt via een ader in de hals. Langs deze halsader wordt een buisje opgeschoven naar de lever toe. Via deze weg wordt de poortader aangeprikt dwars door het leverweefsel heen. Om het aanprikken van de poortader te vereenvoudigen wordt naast de toegangsweg in de hals veelal ook een kleine toegangsweg gemaakt in een slagader in de lies. Eenmaal de poortader via de hals werd aangeprikt, wordt het traject door de lever verbreed met een ballonnetje dat eveneens via de hals wordt ingevoerd. Ten slotte wordt het gemaakte traject doorheen de lever bestendigd door het plaatsen van een stent.
De totale duur van de procedure kan sterk variëren maar doorgaans wordt op een 2-tal uur gerekend. Na de procedure wordt u weer wakker op de ontwaakafdeling van het ziekenhuis.

Risico's en neveneffecten

Tijdens de ingreep
Er zijn enkele risico's verbonden aan het plaatsen van een TIPS.
- Het accidenteel aanprikken van de longen.
- Wanneer de katheter langs het hart passeert, kan het zijn dat er op dat moment een hartritmestoornis veroorzaakt wordt.
- Een bloeding.

Na de ingreep
In de herstelperiode moeten we aandachtig zijn voor de volgende complicaties:
- Vertraging en/of verwardheid. Doordat het bloed na een TIPS niet meer gefilterd wordt door de lever, komen bepaalde schadelijke stoffen rechtstreeks in de bloedbaan terecht. Dit kan leiden tot bewustzijnsstoornissen waardoor verwardheid, vertraagd spreken, enz. kan optreden.
- Het buisje van de TIPS kan vernauwen of dicht gaan.
- Hartfalen kan voorkomen na het plaatsen van een TIPS. Dit komt doordat er opnieuw meer bloed door het hart passeert.
- Soms werkt een TIPS onvoldoende of juist te veel. Dan kan er gekozen

worden om de TIPS aan te passen. Hiermee wordt bedoeld dat het buisje van de TIPS opnieuw verwijd kan worden of vernauwd.

Alternatieven

Als er gekozen wordt om geen TIPS te plaatsen bij u (keuze van patiënt of medische redenen) kunnen we de complicaties die verbonden zijn aan de levercirrose blijvend proberen te onderdrukken (bv. **medicatie, puncties** bij veel vocht in de buik, enz.).
Als u in een goede algemene conditie verkeert, kan er geopteerd worden voor een **levertransplantatie.** Daarvoor sturen we de patiënten door naar UZ Leuven of UZ Gent. (zie info over levertransplantatie in deze map)

Nazorg

Na het plaatsen van een TIPS moet u één nacht op de afdeling intensieve zorg verblijven ter observatie. De dag na de ingreep moet er een echografie van de lever gebeuren ter controle.
Na het verblijf op intensieve zorg mag u terug naar de gewone verblijfsafdeling. Daar wordt u gezien door de maag-darm-leverarts die van wacht is; u krijgt een controle van het verband in de hals; uw bloeddruk, hartslag en temperatuur worden opgemeten; uw bewustzijn wordt gecontroleerd enz.
Als alles goed verloopt mag u na enkele dagen het ziekenhuis opnieuw verlaten.
Er wordt een controleafspraak meegegeven voor een raadpleging bij uw leverarts na enkele weken om te kijken of alles goed verloopt.

Belangrijk

Bij uw thuiskomst:
- bij bloeding van de prikplaats in de hals
- bij bloeding van de prikplaats in de lies
- bij het optreden van verwardheid
  raadpleeg dan meteen uw arts.